

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การนำนโยบายและแนวทางการใช้กรอบ
อ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา

A Study of English Language Teaching, Policy Implementation and Guidelines for
Aligning English Teaching in Secondary School with the Common European
Framework of Reference for Languages

กุลชลี ธูปะเตมีย์¹ ประกอบ คุณารักษ์²

Kulchalee Thupatemeey¹ Pragob Kunarak²

¹ นักศึกษาศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
อีสเทิร์นเอเซีย

Doctor of Education Program in Education Administration and Change Leader, Graduate School,
Eastern Asia University.

Corresponding author, Email: kulchalee@eau.ac.th

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย:
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Associate Professor, Ph.D., Education Administration and Change Leader, Graduate School,
Eastern Asia University. Email: pragob@eau.ac.th

Received: March 18, 2021; Revised: February 18, 2022; Accepted: March 31, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีการเชิงคุณภาพ โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ศึกษาสภาพการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปปฏิบัติ เปรียบเทียบความแตกต่างในการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติระหว่างโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงและโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ และนำเสนอแนวทางการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยหน่วยตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 181 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีนักเรียนเข้าสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 โดยรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามข้อเท็จจริงแบบ rubric score กับแบบสัมภาษณ์โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า โดยทั่วไปโรงเรียนมีการนำกรอบอ้างอิงดังกล่าวไปใช้ในระดับปานกลาง มีการปฏิบัติตามกระบวนการการนำนโยบายการไปปฏิบัติระดับน้อย และโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษสูง และโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET

วิชาภาษาอังกฤษต่ำ มีการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงนี้ไปปฏิบัติแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยโรงเรียนที่มีคะแนนสูงมีการปฏิบัติตามนโยบายมากกว่า ดังนั้น แนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการตั้งเป้าประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการสื่อสาร การวัดผล การพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยมีการชี้แจงจุดประสงค์และนโยบายที่ชัดเจน พร้อมกับมอบหมายภารกิจและมีแนวปฏิบัติอย่างเหมาะสม สนับสนุนงบประมาณและองค์ความรู้ที่เพียงพอ ตลอดจนการกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ (Keywords): การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป, การนำนโยบายไปปฏิบัติ

Abstract

This research was conducted by using a mixed method which included both qualitative research and quantitative research. The purposes of this research were to identify the current conditions of adopting CEFR as a framework for English teaching in secondary schools, study the policy implementation for aligning English teaching in secondary schools with the CEFR, compare the conditions between schools with high O-NET score and low score in English subject, and present guidelines for effective policy implementation of the CEFR in high schools. The samples were 181 school administrators from medium-size secondary schools, which have students attending O-NET English examination, under the Secondary Educational Service Area Office. The instruments for collecting data were a set of rubric-score questionnaires and the in-depth interviews. The data were then analyzed by mean, percentage, standard deviation, t-test and content analysis. The results showed that the schools aligned English teaching with the CEFR at a middle degree, while executed policy implementation at a low degree. The overall implementation of the policy between the schools with high and low O-NET score in English subject was significantly different at the statistical level of 0.05 where the schools with high English score was greater. Therefore, the guidelines for effectively implementing the policy were setting suitable learning outcome, adopting communicative language teaching method, aligning the test with the CEFR descriptors, encouraging teacher development, clearly explaining the objective of the policy, assigning responsibilities with practical instructions, getting financial support and knowledge sharing, and continual monitoring and evaluation as well.

Keywords: English teaching, Common European Framework of Reference for Languages, policy implementation

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ได้นำมาใช้อย่างกว้างขวางและได้กลายเป็นภาษากลางของโลก ทั้งนี้ ผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมีจำนวนมาก โดย Jenkins (2015 อ้างถึงใน เอเชณ ยามาลี, 2561) ได้แบ่งกลุ่มผู้ใช้ภาษาอังกฤษออกเป็น 3 กลุ่มตาม Three Centric circles (World Englishes) คือ กลุ่มผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Inner Circle) กลุ่มผู้ใช้ภาษาอังกฤษเนื่องจากประเทศเคยตกเป็นอาณานิคมของประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

(Outer Circle) และ กลุ่มผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจากอิทธิพลของโลกตะวันตก (Expanding Circle) ภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในหลากหลายวงการ ดังนั้น ผู้คนจำนวนมากจึงมีความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารในเวทีโลก ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษมากขึ้น รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายในการพัฒนาประชากรให้ทัดเทียมนานาประเทศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิทยาการและเทคโนโลยีเพื่อทำให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ (ชญาพันธ์ พิริยสัตยา, 2561) กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จึงได้มีความพยายามในการปฏิรูปการศึกษาภาษาอังกฤษของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยจัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการใช้ภาษาและการมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ ควบคู่ไปกับการฝึกทักษะการคิดและสามารถประยุกต์ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วเหมาะสมและใช้จริงได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 อ้างถึงใน นิตยา พงษ์พั่ง และรัชกร ประสิทธิ์เตสัง, 2563)

ในปีพุทธศักราช 2557 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยมีเป้าประสงค์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศในการที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เนื่องจากภาษาอังกฤษได้ถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียน (Kirkpatrick, 2010 อ้างถึงใน รัตนศิริ เขมราช, ประพาศน์ พฤทธิประภา, ดารณี ภูมวรรณ, และจันทร์พนิต สุระศิลป์, 2561) เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นสากลโดยมีการกำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปเป็นกรอบคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (ปฏิมา พูนทรัพย์, วิสุทธ วิจิตรพัชรภรณ์, อัจฉรา นิยามภา และ รังสรรค์ มณีเล็ก, 2561) โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการดังนี้ 1) ใช้กำหนดเป้าประสงค์การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 2) ใช้พัฒนาหลักสูตรและเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 3) ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการจัดการเรียนรู้ 4) ใช้ในการทดสอบและวัดผล และ 5) ใช้ในการพัฒนาครูไทย ให้มีความสามารถเทียบเคียงกับเป้าประสงค์ที่กำหนด โดยให้มีการปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เน้นเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557 อ้างถึงใน ขวัญฤดี ไชยชาญ, กชกร ธิปัตติ และ ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2560) มากกว่าการสอนที่เน้นไวยากรณ์ ทั้งนี้ ระดับความสามารถทางภาษาตามเกณฑ์กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ได้จำแนกผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่มหลัก และแบ่งระดับย่อยเป็น 6 ระดับ จากความสามารถขั้นพื้นฐานไปสู่ความสามารถใกล้เคียงเจ้าของภาษาคือ A1 A2 B1 B2 C1 และ C2 โดยแบ่งทักษะย่อยของแต่ละระดับเป็นด้าน การฟัง การอ่าน การปฏิสัมพันธ์ ด้วยวาจา การพูด การปฏิสัมพันธ์ด้วยการเขียน กลวิธีในการสื่อสาร และ คุณภาพทางภาษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

อย่างไรก็ดี จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (ONET) แสดงให้เห็นถึงภาวะวิกฤติในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย เนื่องจากระดับคะแนนเฉลี่ยทั้งประเทศอยู่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ต่อเนื่องมาหลายปี ทั้งนี้ จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษพบว่าประกอบด้วย พฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน และบรรยากาศในการเรียน (ณัฐดนัย สุวรรณสังข์, สุวิมล ติรภานันท์ และ กมลทิพย์ ศรีหาเศษ, 2562) นอกจากนี้ การนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยังส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบาย โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียน

ทั้งผู้บริหารและครูเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนานักเรียนด้วยการบริหารวิชาการในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยวัฒน์ สมเกียรติประยูร, ขนมนิ ศิลาณุกิจ, รัตนา กาญจนพันธ์ และ อำนวย ทองโปร่ง, 2562)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวนโยบายของรัฐบาลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาสภาพการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปปฏิบัติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาปฏิบัติระหว่างโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงและกลุ่มโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ
4. เพื่อนำเสนอแนวทางการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการทดสอบทางสถิติจึงกำหนดสมมติฐานตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 ของการวิจัยไว้ ดังนี้:
โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงมีการการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาปฏิบัติสูงกว่าโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ

กรอบแนวคิดการวิจัย

โรงเรียนมีการจัดระบบองค์การแบบเปิดซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการแปรรูปหรือปฏิบัติงานภายในองค์การ 3) ผลผลิต 4) ข้อมูลย้อนกลับ ที่ใช้ในการแก้ไขปรับปรุงการบริหารงาน และ 5) สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อองค์การ (Scott & Davis, 2007) โดยการวิจัยนี้ได้ศึกษาเฉพาะในประเด็นกระบวนการในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงทางภาษาของยุโรปไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และวิธีการเชิงคุณภาพ (qualitative research) ดังได้กล่าวมาแล้วโดยดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักเพื่อศึกษากระบวนการการนำนโยบายไปปฏิบัติและการนำกรอบอ้างอิงทางภาษาของยุโรปไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ประชากรและตัวอย่างการวิจัย

ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 และมีนักเรียนเข้าสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 892 โรงเรียน ตัวอย่างการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 และมีนักเรียนเข้าสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 181 โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

โดยมีขั้นตอนการสุ่มแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 จำแนกโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีนักเรียนเข้าสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 ได้จำนวน 892 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มโดยจำแนกตามผลคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ แบ่งเป็นกลุ่มผลคะแนนสูง และกลุ่มผลคะแนนต่ำ จำแนกโดยใช้วิธีร้อยละ 27 ของ Chung-Teh Fan จากคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และจากคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ร้อยละ 27 ได้กลุ่มละ 240 โรงเรียน รวมเป็น 480 โรงเรียน และขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสูงและกลุ่มคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดได้กลุ่มละ 107 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 โรงเรียน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 181 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในแต่ละขั้นตอนรวมทั้งหมด 2 ชุดด้วยกัน คือ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อเท็จจริง (questionnaire) เกี่ยวกับกระบวนการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติ โดยวัดค่าตัวแปรด้วยมาตราวัดแบบรูบรีค (rubric score) ที่จัดไว้ให้ 6 คำตอบตามจำนวนที่มีการปฏิบัติในแต่ละกระทงคำถาม จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำมาสร้างแบบสอบถาม โดยประกอบด้วยสองตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) เพื่อทราบข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 สอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็นประเด็นทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป จำนวน 3 ข้อ สภาพจริงในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป จำนวน 5 ข้อ และ สภาพจริงในการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปปฏิบัติ จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 ข้อ ซึ่งผลการตรวจสอบเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (The Index of Item Objective Congruence) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า ค่าดัชนี IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 และเมื่อนำไปทดลองใช้และวิเคราะห์ความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.97 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์สูง

และชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กระบวนการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติ โดยนำประเด็นหลัก ๆ จากแบบสอบถามข้อเท็จจริงมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์การปรับปรุงการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป มาใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยถึงกลุ่มตัวอย่างทุกคน และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนด ตลอดจนส่งกลับคืนให้กับผู้วิจัยทางไปรษณีย์ เมื่อมีการตอบกลับมาผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของการตอบ

แบบสอบถามที่ส่งคืนมาทุกฉบับ ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละตอน และนำคะแนนไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป ซึ่งได้ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม 2563 - มิถุนายน 2563

อนึ่ง การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในการเข้าไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลวิจัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 และมีนักเรียนเข้าสอบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2561 โดยสุ่มเลือกโรงเรียนในกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง และนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อย (edit) แล้ววิเคราะห์เพื่อนำเสนอข้อมูลผลการวิจัยต่อไป ซึ่งได้ดำเนินการสัมภาษณ์ในเดือนธันวาคม 2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) เพื่ออธิบายลักษณะปัจจัยพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปเป็นกรอบความคิดหลัก นำเสนอในรูปแบบตาราง โดยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสองส่วน คือ 1) การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่ออธิบายภาพรวมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และ 2) การหาค่าร้อยละ (percentage) เพื่ออธิบายกิจกรรมที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการนำนโยบายไปปฏิบัติ นำเสนอในรูปแบบตาราง โดยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสองส่วน คือ 1) การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่ออธิบายภาพรวมเกี่ยวกับการดำเนินการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ 2) การหาค่าร้อยละ (percentage) เพื่ออธิบายกิจกรรมที่ดำเนินการในการนำนโยบายไปปฏิบัติ
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างในการดำเนินการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับสูงกับโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับต่ำ นำเสนอในรูปแบบตาราง โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภาพรวมในการดำเนินการตามนโยบายของโรงเรียนทั้ง 2 กลุ่มข้อมูลด้วยค่าทดสอบที (independent t-test)
5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และนำมาสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณ
6. การสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ 5.2-5.5 เพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป มาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ การปฏิบัติ
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป			
1. กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปใช้เป็นกรอบแนวคิดในเรื่องใดบ้าง	3.29	1.45	ปานกลาง
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน	2.83	1.44	ปานกลาง
3. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามระดับความสามารถของกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป	2.15	1.10	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยข้อ 1-3	2.76	1.33	ปานกลาง
การนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน			
4. โรงเรียนของท่านมีการใช้ CEFR ในการกำหนดเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในเรื่องใดบ้าง	2.30	1.31	ปานกลาง
5. โรงเรียนของท่านมีการใช้ CEFR ในการกำหนดเนื้อหาสาระเพื่อการพัฒนาผู้เรียนในเรื่องใดบ้าง	2.25	1.27	ปานกลาง
6. โรงเรียนของท่านมีการใช้ CEFR เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการจัดการเรียนการสอนในเรื่องใดบ้าง	2.72	1.44	ปานกลาง
7. โรงเรียนของท่านมีการใช้ CEFR ในการทดสอบและวัดผลในเรื่องใดบ้าง	1.82	1.46	ปานกลาง
8. โรงเรียนของท่านได้มีการดำเนินการพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูตามกรอบ CEFR ในเรื่องใดบ้าง	1.82	1.37	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยข้อ 4-8	2.18	1.37	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม (ข้อ 1-8)	2.40	1.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปใช้ในโรงเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.40$, $SD = 1.35$) โดยข้อมูลมีการกระจายตัวไม่มากนัก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.29$, $SD = 1.45$) รองลงมา ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.83$, $SD = 1.44$) การใช้ CEFR เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.72$, $SD = 1.44$) การใช้ CEFR ในการกำหนดเป้าประสงค์เพื่อการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 2.30$, $SD = 1.31$) การใช้ CEFR ในการกำหนดเนื้อหาสาระเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 2.25$, $SD = 1.27$) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามระดับความสามารถของกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ($\bar{x} = 2.15$, $SD = 1.10$) การใช้ CEFR ในการทดสอบและวัดผล ($\bar{x} = 1.82$, $SD = 1.45$) และการดำเนินการพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูตามกรอบ CEFR เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 1.82$, $SD = 1.37$) ทั้งนี้ ผลที่ได้รับสอดคล้องกับการสัมภาษณ์

กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการนำกรอบอ้างอิงทางภาษาของยุโรปไปใช้ในโรงเรียน โดยพบว่า ข้อที่ 1 โรงเรียนมีการกำหนดเป้าประสงค์การเรียนรู้ด้วยเกณฑ์จากกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 “โรงเรียนมีการกำหนดเป้าประสงค์การเรียนรู้ด้วยเกณฑ์จากกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ตามที่กระทรวงศึกษากำหนด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบเท่าระดับ A2 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเทียบเท่าระดับ B1” ข้อที่ 2 โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 “โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปและมีการเลือกใช้หนังสือที่ได้มีการระบุระดับภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป” ข้อที่ 3 การจัดการเรียนการสอนมีการปรับให้สอดคล้องกับข้อแนะนำตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ที่เน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมากขึ้น ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 “โรงเรียนมุ่งเน้นทักษะการสื่อสารเพื่อการใช้สื่อสารในชีวิตจริงและการสื่อสารในการทำงานในอนาคตมากกว่าการเน้นการสอนไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว” และผู้บริหารคนที่ 3 “โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับครูเจ้าของภาษาหรือชาวต่างชาติ เช่น การมอบหมายให้นักเรียนสัมภาษณ์ชาวต่างชาติตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ” ข้อที่ 4 โรงเรียนมีการออกข้อสอบตามเนื้อหาที่เรียนซึ่งมีการเทียบเคียงระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป รวมถึงการจัดสอบวัดระดับภาษาของโรงเรียนโดยใช้เนื้อหาจากข้อสอบมาตรฐาน ดังคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 “โรงเรียนมีการจัดสอบออนไลน์เพื่อวัดระดับความสามารถทางภาษาตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป โดยมีหน่วยงานเอกชนภายนอกเป็นผู้จัดสอบ” และ ข้อที่ 5 โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูวัดระดับความสามารถทางภาษา และเข้าอบรมพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ตามคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 “โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยมักจะเป็นการเข้าร่วมอบรมที่จัดโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา”

ตารางที่ 2 สภาพการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปปฏิบัติ

การนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับปฏิบัติการ
9. โรงเรียนของท่านมีการสื่อสารเกี่ยวกับเป้าประสงค์และจุดประสงค์ของนโยบายการใช้ CEFR ในเรื่องใดบ้าง	1.46	1.25	น้อย
10. การกำหนดภารกิจงานเกี่ยวกับ CEFR ท่านพิจารณาจากเรื่องใดบ้างต่อไปนี้	1.67	1.40	น้อย
11. โรงเรียนของท่านมีลักษณะองค์กรข้อใดบ้างต่อไปนี้ที่ส่งผลต่อการนำนโยบาย CEFR ไปปฏิบัติ	1.51	1.32	น้อย
12. โรงเรียนของท่านได้รับการสนับสนุนในการนำนโยบายการใช้ CEFR จากแหล่งใดบ้าง	1.30	1.05	น้อย
13. โรงเรียนของท่านมีมาตรการการกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล และกระตุ้นเสริมแรงทางบวกในการดำเนินการนำนโยบายการใช้ CEFR มาปฏิบัติในเรื่องใดบ้าง	1.64	1.41	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวมข้อ 9-13	1.51	1.29	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่าสภาพการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในโรงเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.51$, $SD = 1.29$) และข้อมูลมีการกระจายตัวไม่มากนัก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการพิจารณากำหนดภารกิจงานเกี่ยวกับการนำนโยบายการใช้ CEFR ไปปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 1.67$, $SD = 1.40$) รองลงมามาตรการการกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล และกระตุ้นเสริมแรงทางบวกในการดำเนินการนำนโยบายการใช้ CEFR ไปปฏิบัติ ($\bar{x} = 1.64$, $SD = 1.41$) ลักษณะองค์กรที่ส่งผลต่อการนำนโยบาย CEFR ไปปฏิบัติ ($\bar{x} = 1.51$, $SD = 1.32$) การสื่อสารเกี่ยวกับเป้าประสงค์และจุดประสงค์ของนโยบายการใช้ CEFR ($\bar{x} = 1.46$, $SD = 1.25$) และการได้รับการสนับสนุนในการนำนโยบายการใช้ CEFR มาปฏิบัติจากแหล่งต่าง ๆ เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 1.30$, $SD = 1.05$) ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการนำกรอบอ้างอิงทางภาษาของยุโรปไปใช้ในโรงเรียนพบว่า ข้อที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนมีการชี้แจงเป้าประสงค์ และวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ดังคำกล่าวของผู้บริหารทุกคน สรุปได้ว่า “โรงเรียนได้มีการชี้แจงเรื่องกรอบอ้างอิงทางภาษาของยุโรปเพื่อให้เกิดความเข้าใจและนำไปปรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด” ข้อที่ 2 โรงเรียนมีการมอบหมายงานตามลำดับขั้น สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 2 “โรงเรียนมีการมอบหมายงานตามลำดับขั้นจาก รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน” และผู้บริหารคนที่ 3 และ คนที่ 4 กล่าวตรงกันว่า “หัวหน้ากลุ่มสาระมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามนโยบายของโรงเรียนและกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมเสริมทักษะการสื่อสารให้นักเรียน” ข้อที่ 3 ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนนโยบายดังกล่าว สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 “ผู้อำนวยการและผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่กำหนดโดยมีการติดตามผลการดำเนินการและนำผลไปรายงานในที่ประชุมใหญ่ของเครือข่ายโรงเรียนเป็นระยะ” ข้อที่ 4 โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกส่วนใหญ่เป็นการสนับสนุนมาจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารทุกคน สรุปได้ว่า “ในการดำเนินงานโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ เช่น หน่วยงานนิเทศก์ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอบรมและพัฒนาครู” และข้อที่ 5 โรงเรียนมีมาตรการในการกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล และสร้างแรงจูงใจในการนำนโยบายมาปฏิบัติสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารคนที่ 1 “โรงเรียนมีค่าตอบแทนพิเศษให้กับครูที่มีการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษตามเป้าประสงค์ รวมไปถึงใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกครูที่จะน่านักเรียนไปศึกษาดูงานในต่างประเทศด้วย”

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาปฏิบัติระหว่างโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงและโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษต่ำ

กลุ่ม	n	\bar{X}	SD	t	Sig.
O-NET สูง	103	1.91	1.22	6.588*	.000
O-NET ต่ำ	78	0.99	.64		

* ระดับนัยสำคัญ 0.05 t-critical value > 1.975

จากตารางที่ 3 พบว่าการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป (CEFR) ไปปฏิบัติในโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษสูงและโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษต่ำมีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (เนื่องจากค่า Sig. = 0.000 < 0.05)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทำให้ได้แนวทางการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้

1. นำ CEFR มาเป็นกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการ ซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนด เป้าประสงค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียน การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การทดสอบและวัดผล รวมไปถึง การพัฒนาครู ดังที่ผู้บริหารท่านที่ 1 กล่าวว่า “ทั้งนี้ เพื่อยกระดับโรงเรียนทั่วประเทศให้มีมาตรฐานเดียวกันและเป็นไปตามมาตรฐานสากล”

2. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้และเสริมสร้างเจตคติทางบวกในการเรียนภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับผู้บริหารท่านที่ 3 “ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และจัดหาครูต่างชาติมาร่วมสอนเพื่อเพิ่มโอกาสในการสื่อสารภาษาอังกฤษ”

3. กำหนดเป้าประสงค์และจุดประสงค์การเรียนรู้ตาม CEFR ดังที่ผู้บริหารทุกท่านกล่าวตรงกันว่า “การกำหนดเป้าประสงค์และจุดประสงค์การเรียนรู้ควรให้สอดคล้องกับที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดสำหรับแต่ละช่วงชั้น”

4. กำหนดเนื้อหาของสาระของพัฒนานักเรียน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระดับของ CEFR ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผู้บริหารท่านที่ 4 “เลือกใช้หนังสือที่มีการอ้างอิงระดับภาษาตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปเพื่อให้สามารถเทียบเคียงผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเป้าประสงค์”

5. ใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) ดังคำกล่าวของผู้บริหารท่านที่ 2 และ 3 “เน้นการเรียนการสอนภาษาที่ใช้สื่อสารได้ในชีวิตจริง มากกว่าการเน้นเพียงด้านไวยากรณ์” รวมไปถึงใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยสอน สอดคล้องกับผู้บริหารท่านที่ 1 “โรงเรียนมีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปและกิจกรรมออนไลน์”

6. การวัดผลที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียน รวมถึงการสอบวัดความรู้ในระดับประเทศควรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารท่านที่ 1 “เทียบเคียงเนื้อหาข้อสอบ O-NET กับสมรรถนะของ CEFR เพื่อให้การกำหนดเนื้อหาสาระวิชาภาษาอังกฤษมีความสอดคล้องกับการวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ”

7. พัฒนาความสามารถทางการสอนและการสื่อสารภาษาอังกฤษของครูไทยอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับคำกล่าวของผู้บริหารท่านที่ 2 “นิสิต/นักศึกษาครูควรได้รับการพัฒนา มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตั้งแต่ระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาตรี”

8. ผู้บริหารชี้แจงเกี่ยวกับเป้าประสงค์และจุดประสงค์ไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มอย่างชัดเจน สอดคล้องกับผู้บริหารท่านที่ 1 “การชี้แจงเป้าประสงค์และจุดประสงค์เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย รวมไปถึงการชี้แจงทำความเข้าใจแก่นักเรียน”

9. การมอบหมายภารกิจตามลำดับขั้นที่ชัดเจนสอดคล้องตามนโยบาย สอดคล้องกับผู้บริหารท่านที่ 3 “ควรมีการมอบหมายงานที่ชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในการกำกับ ตรวจสอบ และมีครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามนโยบาย”

10. ผู้บริหารเป็นตัวอย่างในการสนับสนุนนโยบายอย่างชัดเจนทั้งในด้านการพัฒนานักเรียนและพัฒนาครู

11. ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ สอดคล้องกับผู้บริหารท่านที่ 1 “โรงเรียนควรมีความร่วมมือหรือได้รับการสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่และสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ เพื่อร่วมพัฒนาภาษาอังกฤษของนักเรียน”

12. กำกับ ตรวจสอบ ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผู้บริหารท่านที่ 5 “มีการนิเทศการสอน เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่นโยบายกำหนด” และมีมาตรการ

เสริมแรงทางบวก สอดคล้องกับผู้บริหารท่านที่ 1 “ควรกำหนดให้การพัฒนาตนเองทั้งในด้านทักษะภาษาอังกฤษและเทคนิคการสอนผูกพันกับการได้รับการพิจารณาเลื่อนวิทยฐานะของครู”

อภิปรายผลการวิจัย

จากการผลการศึกษาเรื่อง การนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ข้างต้น สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Franz and Teo (2017 อ้างถึงใน Kanchai, 2019) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ว่าแม้ผู้สอนส่วนใหญ่จะรับรู้เกี่ยวกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบระดับภาษาของทั้งนักเรียนและครู แต่ความสนใจในการนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายยังมีไม่มากเท่าที่ควร

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยโรงเรียนที่มีการดำเนินการนำนโยบายไปปฏิบัติในทุกตัวแปรพบว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษสูง ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าถึงแม้โรงเรียนจะมีการนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน แต่ในเชิงการบริหารจัดการในการนำนโยบายไปปฏิบัติยังมีไม่มากเพียงพอที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปฎิมา พูนทรัพย์, วิสุท วิจิตรพัชรภรณ์, อัจฉรา นิยามภา และ รังสรรค์ มณีเล็ก (2561) ถึงปัจจัยที่นำนโยบายไปปฏิบัติไม่บรรลุผลเพราะไม่ได้ออกมาในเชิงกฎระเบียบข้อบังคับและเป็นเพียงแค่แนวปฏิบัติเท่านั้น

3. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับปฏิบัติการในการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาปฏิบัติระหว่างกลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษสูง และกลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษต่ำ พบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษสูงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าโรงเรียนที่มีคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษต่ำ ทำให้อนุมานได้ว่าระดับการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปมาปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความสอดคล้องกับบทความวิชาการของ Noriko Nagai และ O'Dwyer (2011 อ้างถึงใน Ketamon, Pomduang, Na Phayap, and Hanchayanon, 2018) ที่ได้ศึกษาเรื่อง The actual and potential impacts of the CEFR on language education in Japan สรุปได้ว่า การนำ CEFR ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาในประเทศญี่ปุ่นพบว่ามีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน โดยมีส่วนช่วยในเรื่องการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้จากคะแนนเพื่อนำไปปรับปรุงมาตรฐานการเรียนการสอน แต่ในขณะเดียวกัน CEFR มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในบางบริบทเท่านั้นเนื่องจากข้อจำกัดด้านอิทธิพลจากภาษาแม่

4. สังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทำให้ได้ข้อเสนอแนะทางในการนำนโยบายการใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารโรงเรียนพึงใช้เป็นกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกในการเรียนภาษาอังกฤษแก่นักเรียน กำหนดเป้าประสงค์และจุดประสงค์การเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และใช้หนังสือที่มีเนื้อหาและระดับภาษาสอดคล้องกับเป้าประสงค์รวมไปถึง

จัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดทำข้อสอบโดยอิงจากระดับความสามารถทางภาษาตามเป้าประสงค์และจุดประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอการดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการของอารีรักษ์ มีแจ้ง (2560) ที่ควรมีการสร้างความคิดในการกำหนดขอบเขตของเนื้อหา การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ ควรมีการอบรมพัฒนาครูภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านทักษะภาษาอังกฤษและเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรป ซึ่งแจ้งเป้าประสงค์ และจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจและนำไปปรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งให้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของนโยบาย มอบหมายภารกิจเพื่อดำเนินการเป็นไปตามนโยบายของโรงเรียนและกระทรวงศึกษาธิการ สนับสนุนหน่วยงานเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่น ๆ ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการในการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาครู และกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การจากวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามข้อเท็จจริง และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังต่อไปนี้

1.1 ควรกำหนดนโยบายการอบรม พัฒนาครู ที่ผูกพันกับการเลื่อนวิทยฐานะเพื่อให้ครูเกิดความตื่นตัวและเห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถและนำมาปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.2 กระทรวงศึกษาธิการโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายอย่างทั่วถึง และทำงานร่วมกับโรงเรียนในการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ทุกโรงเรียนมีกรอบในการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ การจากวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามข้อเท็จจริง และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

2.1 ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของยุโรปเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เกิดประสิทธิผล

2.2 ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการพิจารณาแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2.3 ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการอบรม และพัฒนาครูภาษาอังกฤษ

3. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป สำหรับผู้ที่สนใจในการทำวิจัยในหัวข้อการนำนโยบายกรอบอ้างอิงทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปปฏิบัติ มีข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยต่อไป ดังนี้

3.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการนำกรอบอ้างอิงทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

3.2 ควรนำแนวทางและข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกรอบอ้างอิงทางภาษาของยุโรปมาเป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปทดลองเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และนำไปสร้างแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการนำนโยบายไปปฏิบัติในวงกว้างต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กล้า ทองขาว. (2551). *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน หน่วยที่ 6 เรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ขวัญฤดี ไชยชาญ, กชกร อิปัตดี และ อีรุฑฒิ เอกะกุล. (2560). การพัฒนากระบวนการประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 23(2), 55-63.
- ชฎานนท์ พิริยสัตยา. (2561). การนำนโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปปฏิบัติในโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, 9(2), 187-208.
- ชัยวัฒน์ สมเกียรติประยูร, ชนมณี ศิลานกิจ, รัตนา กาญจนพันธุ์ และ อำนวย ทองโปร่ง. (2562). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 36(100), 62-77.
- ปฎิมา พูนทรัพย์, วิสุทธ วิจิตรพัชรภรณ์, อัจฉรา นียมาภา และ รังสรรค์ มณีเล็ก. (2561). แนวทางการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติในโรงเรียนมาตรฐานสากล. *สัปดาห์วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 24(3), 75-86.
- ณัฐดนัย สุวรรณสังข์, สุวิมล ตีรกันันท์ และ กมลทิพย์ ศรีหาเศษ. (2562). การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 36(100), 136-149.
- นิตยา พงษ์พิง และรัชกร ประสิทธิ์เตสัง. (2563). การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับเพลงภาษาอังกฤษตามสมัยนิยม. *วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์*, 5(3), 205-214.
- รัตนศิริ เขมราช, ประพาศน์ พฤทธิประภา, ดารณี ภูมวรรณ, และจันทร์พนิต สุระศิลป์. (2561). การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 29(3), 204-217.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ระดับมัธยมศึกษา*. สืบค้นจาก <http://tu.obec.go.th/english/2013/index.php/th/2012-08-08-10-26-5/74-cefr>.
- อารีรักษ์ มีแจ้ง. (2560). กรอบการเรียนการสอนและการวัดผลภาษาของสหภาพยุโรปกับการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, 10(1), 1-15.
- เอษณ ยามาลี. (2561). ความท้าทายของการประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากลในบริบทการเรียนการสอนของไทย. *วารสารราชพฤกษ์*, 16(3), 19-29.
- Kanchai, T. (2019). Thai EFL university lecturers' viewpoints towards impacts of the CEFR on their English language curricula and teaching practice. *NIDA Journal of Language and Communication*, 24(35), 23-47.
- Ketamon, Th., Pomduang, P., Na Phayap, N., and Hanchayanon, A. (2018). The Implementation of CEFR in the Thai Education System. *Hatyai Academic Journal*, 16(1), 77-88.
- Scott, R. W. & Davis, G. F. (2007). *Organizations and organizing: Rational, natural, and open systems perspectives*. Prentice Hall.